

สรุปสถานการณ์ศัตรูข้าว
ถึงวันที่ 12 กันยายน 2562
กองวิจัยและพัฒนาข้าว

สรุปรายงานสถานการณ์ศัตรูข้าว กรมการข้าว ระหว่างวันที่ 6 – 12 กันยายน 2562

ภาคกลาง

เพลี้ยกระโดดสีน้ำตาล ศูนย์วิจัยข้าวลพบุรี และราชบุรี รายงานว่าไม่พบตัวเต็มวัยของเพลี้ยกระโดดสีน้ำตาลในกับดักแสงไฟ ศูนย์วิจัยข้าวพระนครศรีอยุธยา และปราจีนบุรี รายงานว่าพบจำนวนตัวเต็มวัยของเพลี้ยกระโดดสีน้ำตาลในกับดักแสงไฟ ไม่เกิน 100 ตัวต่อคืน ส่วนศูนย์วิจัยข้าวชัยนาท และศูนย์เมล็ดพันธุ์ข้าวชัยนาท (ติดตั้งกับดักแสงไฟที่จังหวัดอุทัยธานีและสิงห์บุรี) รายงานว่าพบจำนวนตัวเต็มวัยของเพลี้ยกระโดดสีน้ำตาลในกับดักแสงไฟ ประมาณ 100-300 ตัวต่อคืน ซึ่งทุกพื้นที่พบจำนวนตัวเต็มวัยไม่ถึงระดับวิกฤต (ระดับวิกฤต คือ 50,000 ตัวต่อคืน)

โรคไหม้ รายงานค่าความเสี่ยงของอากาศในการเกิดโรคจากสถานีศูนย์วิจัยข้าวชัยนาท และศูนย์วิจัยข้าวลพบุรี อยู่ในระดับต่ำกว่าค่าวิกฤต (ระดับวิกฤต คือ 2.25) แต่ยังไม่มียางานการระบาดของโรคไหม้ในพื้นที่

การคาดการณ์ในสัปดาห์หน้า ในช่วงวันที่ 12 - 13 ก.ย. มีฝนฟ้าคะนอง ร้อยละ 30-40 ของพื้นที่ ส่วนในช่วงวันที่ 14 - 18 ก.ย. มีฝนฟ้าคะนอง ร้อยละ 40-60 ของพื้นที่ กับมีฝนตกหนักบางแห่ง อุณหภูมิต่ำสุด 24-26 องศาเซลเซียส อุณหภูมิสูงสุด 31-35 องศาเซลเซียส ลมตะวันตกเฉียงใต้ ความเร็ว 10-25 กม./ชม.

1) **เพลี้ยกระโดดสีน้ำตาล** จากผลการตรวจนับจำนวนตัวเต็มวัยในกับดักแสงไฟ ภายใน 2-3 สัปดาห์ ยังไม่พบจำนวนเพลี้ยกระโดดสีน้ำตาลที่เกินระดับวิกฤติ ดังนั้น แนวโน้มในการระบาดของอายุน้อยหรืออาจพบเป็นบางพื้นที่ที่เคยมีการระบาดเป็นประจำ แต่ทั้งนี้ การระบาดอาจขึ้นอยู่กับหลายปัจจัย เช่น สภาพภูมิอากาศ พันธุ์ข้าว การใช้สารกำจัดศัตรูพืช เป็นต้น ซึ่งในพื้นที่ที่มีการปลูกข้าว ควรมีการเฝ้าระวังและติดตามการระบาดของเพลี้ยกระโดดสีน้ำตาลอย่างสม่ำเสมอ โดยเฉพาะในพื้นที่ที่มีการปลูกข้าวพันธุ์อ่อนแอ เช่น ปทุมธานี 1 เป็นต้น หรือแปลงที่ปลูกข้าวแน่นและใส่ปุ๋ยไนโตรเจนสูง และสังเกตจากการมาเล่นไฟบ้าน หากพบจำนวนมาก ควรลงสำรวจในนาด้วย นอกจากนี้ ควรเฝ้าระวังในพื้นที่จังหวัดชัยนาท ที่มีประชากรเพลี้ยกระโดดสีน้ำตาลในกับดักแสงไฟในปริมาณที่สูง

2) **โรคไหม้** สภาพอากาศในสัปดาห์หน้าอุณหภูมิกลางคืนลดต่ำลง ประกอบกับมีโอกาสเกิดฝนฟ้าคะนอง และมีลมแรงทำให้สภาพแวดล้อมเหมาะสมกับการเกิดโรคไหม้ ควรสำรวจและติดตามการระบาดในแปลงนาที่ปลูกข้าวพันธุ์อ่อนแอในพื้นที่อย่างต่อเนื่อง โดยเฉพาะในแปลงที่ใส่ปุ๋ยไนโตรเจนสูง และ ปลูกข้าวพันธุ์ขาวดอกมะลิ 105 หรือปทุมธานี 1

ภาคเหนือ

เพลี้ยกระโดดสีน้ำตาล ศูนย์วิจัยข้าวเชียงใหม่ และสถานีย่อยดงหลักหมื่น จังหวัดเชียงใหม่ ศูนย์วิจัยข้าวแพร่ และแม่ฮ่องสอน รายงานว่าพบจำนวนตัวเต็มวัยของเพลี้ยกระโดดสีน้ำตาลในกับดักแสงไฟ ไม่เกิน 100 ตัวต่อคืน ส่วนศูนย์เมล็ดพันธุ์ข้าวนครสวรรค์ พบตัวเต็มวัยของเพลี้ยกระโดดในกับดักแสงไฟเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็ว พบจำนวนสูงสุดมากกว่า 5,000 ตัวต่อคืน ซึ่งทุกพื้นที่พบจำนวนตัวเต็มวัยไม่ถึงระดับวิกฤต (ระดับวิกฤต คือ 50,000 ตัวต่อคืน)

เพลิงกระโดดหลังขาว มีการแจ้งข่าวเตือนการระบาดในพื้นที่จังหวัดเชียงราย โดยพบตัวอ่อนและตัวเต็มวัยเพลิงกระโดดหลังขาว จำนวนเฉลี่ย 0.60 – 17.90 ตัวต่อกอ ซึ่งเป็นจำนวนที่เกินระดับเศรษฐกิจในนาปักดำ (ระดับเศรษฐกิจ คือ 10 ตัวต่อกอ)

โรคไหม้ รายงานค่าความเสี่ยงของอากาศในการเกิดโรคจากสถานีศูนย์เมล็ดพันธุ์ข้าวพะเยา อยู่ในระดับต่ำกว่าค่าวิกฤต และยังไม่พบรายงานการระบาดของโรคไหม้ในพื้นที่ (ระดับวิกฤต คือ 2.25)

การคาดการณ์ในสัปดาห์หน้า ในช่วงวันที่ 12 - 14 ก.ย. มีฝนฟ้าคะนอง ร้อยละ 60-70 ของพื้นที่ กับมีฝนตกหนักบางแห่ง ส่วนในช่วงวันที่ 15 - 18 ก.ย. มีฝนฟ้าคะนอง ร้อยละ 20-30 ของพื้นที่ อุณหภูมิต่ำสุด 23-26 องศาเซลเซียส อุณหภูมิสูงสุด 31-35 องศาเซลเซียส ลมตะวันตกเฉียงใต้ ความเร็ว 10-25 กม./ชม.

1) เพลิงกระโดดสีน้ำตาล จากผลการตรวจนับจำนวนตัวเต็มวัยของเพลิงกระโดดสีน้ำตาลในกับดักแสงไฟ ภายใน 2-3 สัปดาห์ ยังไม่พบจำนวนที่เกินระดับวิกฤติ ดังนั้น แนวโน้มในการระบาดอาจพบน้อยหรืออาจพบเป็นบางพื้นที่ที่เคยมีการระบาดเป็นประจำ แต่ทั้งนี้ การระบาดอาจขึ้นอยู่กับหลายปัจจัย เช่น สภาพภูมิอากาศ พันธุ์ข้าว การใช้สารกำจัดศัตรูพืช เป็นต้น ซึ่งในพื้นที่ที่มีการปลูกข้าว ควรมีการเฝ้าระวังและติดตามการระบาดของเพลิงกระโดดอย่างสม่ำเสมอ โดยเฉพาะในพื้นที่ที่มีการปลูกข้าวพันธุ์อ่อนแอ เช่น ปทุมธานี 1 เป็นต้น หรือแปลงที่ปลูกข้าวแน่นและใส่ปุ๋ยไนโตรเจนสูง และสังเกตจากการมาเล่นไฟบ้าน หากพบจำนวนมาก ควรลงสำรวจในนาด้วย และควรเฝ้าระวังการระบาดของเพลิงกระโดดสีน้ำตาลในพื้นที่จังหวัดนครสวรรค์ เนื่องจากมีการเพิ่มขึ้นของตัวเต็มวัยในกับดักแสงไฟอย่างรวดเร็ว อาจเกิดจากการอพยพของตัวเต็มวัยที่มาจากพื้นที่อื่น ดังนั้น ควรมีการเฝ้าระวังประชากรเพลิงกระโดดสีน้ำตาลในนาข้าวด้วย

2) เพลิงกระโดดหลังขาว สภาพแวดล้อมในช่วงสัปดาห์หน้านี้ ค่อนข้างเหมาะสมต่อการเจริญเติบโตของเพลิงกระโดดหลังขาว ประกอบกับมีลมพายุพัดผ่านเข้ามาอย่างต่อเนื่อง อาจมีโอกาที่จะเกิดการอพยพของเพลิงกระโดดหลังขาวได้ ดังนั้น เกษตรกรควรหมั่นสำรวจแปลงนา เพื่อป้องกันการระบาดของเพลิงกระโดดหลังขาว

3) โรคไหม้ สภาพอากาศในสัปดาห์หน้ายังมีความเหมาะสมต่อการเกิดโรค ประกอบกับปริมาณฝนที่เพิ่มขึ้นและมีลมแรง จึงควรสำรวจและติดตามการระบาดในแปลงนาที่มีการปลูกข้าวพันธุ์อ่อนแอ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในพื้นที่จังหวัดเชียงราย โดยเฉพาะแปลงที่ปลูกข้าวแน่นและใส่ปุ๋ยไนโตรเจนสูง

ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

เพลิงกระโดดสีน้ำตาล ศูนย์วิจัยข้าวสกลนคร และศูนย์เมล็ดพันธุ์ข้าวร้อยเอ็ด รายงานว่าไม่พบเพลิงกระโดดสีน้ำตาลในกับดักแสงไฟ ส่วนศูนย์วิจัยข้าวอุบลราชธานี รายงานว่าพบจำนวนตัวเต็มวัยของเพลิงกระโดดสีน้ำตาลในกับดักแสงไฟ ไม่เกิน 100 ตัวต่อคืน ซึ่งทุกพื้นที่พบจำนวนตัวเต็มวัยไม่ถึงระดับวิกฤต (ระดับวิกฤต คือ 50,000 ตัวต่อคืน)

โรคไหม้ รายงานค่าความเสี่ยงของอากาศในการเกิดโรคจากสถานีศูนย์วิจัยข้าวนครราชสีมา มีค่าไม่ถึงระดับวิกฤต และไม่พบรายงานการระบาดของโรคไหม้ในพื้นที่ (ระดับวิกฤต คือ 2.25)

การคาดการณ์ในสัปดาห์หน้า ในช่วงวันที่ 12 - 14 ก.ย. มีฝนฟ้าคะนอง ร้อยละ 40-60 ของพื้นที่ กับมีฝนตกหนักบางแห่ง ส่วนในช่วงวันที่ 15 - 18 ก.ย. มีฝนฟ้าคะนอง ร้อยละ 20-30 ของพื้นที่ ส่วนมากทางตอนล่างของภาค อุณหภูมิต่ำสุด 23-26 องศาเซลเซียส อุณหภูมิสูงสุด 31-35 องศาเซลเซียส ลมตะวันตกเฉียงใต้ ความเร็ว 10-25 กม./ชม.

1) **เพลิงกระโดดสีน้ำตาล** จากผลการตรวจนับจำนวนตัวเต็มวัยของเพลิงกระโดดสีน้ำตาลในกับดักแสงไฟ ภายใน 2-3 สัปดาห์ ยังไม่พบจำนวนเพลิงกระโดดสีน้ำตาลที่เกินระดับวิกฤติ ดังนั้น แนวโน้มในการระบาดอาจพบน้อย หรืออาจพบเป็นบางพื้นที่ที่เคยมีการระบาดเป็นประจำ แต่ทั้งนี้ การระบาดอาจขึ้นอยู่กับหลายปัจจัย เช่น สภาพภูมิอากาศ พันธุ์ข้าว การใช้สารกำจัดศัตรูพืช เป็นต้น ซึ่งในพื้นที่ที่มีการปลูกข้าว ควรมีการเฝ้าระวังและติดตามการระบาดของเพลิงกระโดดสีน้ำตาลอย่างสม่ำเสมอ โดยเฉพาะในพื้นที่ที่มีการปลูกข้าวพันธุ์อ่อนแอ เช่น ปทุมธานี 1 เป็นต้น หรือแปลงที่ปลูกข้าวแน่นและใส่ปุ๋ยไนโตรเจนสูง และสังเกตจากการมาเล่นไฟบ้านของเพลิงกระโดดสีน้ำตาล หากพบจำนวนมาก ควรลงสำรวจในนาด้วย

2) **โรคไหม้** สภาพอากาศมีโอกาสเกิดฝนตกซึ่งจะทำให้มีความชื้นเพิ่มขึ้น จึงควรหมั่นสำรวจและติดตามการเกิดโรคในแปลงนา และควรเฝ้าระวังแปลงที่ปลูกข้าวพันธุ์อ่อนแอ ปลูกข้าวแน่นและใส่ปุ๋ยไนโตรเจนสูง

ภาคใต้

เพลิงกระโดดสีน้ำตาล ศูนย์วิจัยข้าวนครศรีธรรมราช รายงานว่าไม่พบตัวเต็มวัยของเพลิงกระโดดสีน้ำตาลในกับดักแสงไฟ

โรคไหม้ รายงานค่าความเสี่ยงของอากาศในการเกิดโรคจากสถานีศูนย์วิจัยข้าวพัทลุง และสถานีศูนย์วิจัยข้าวปัตตานี อยู่ในระดับต่ำกว่าระดับวิกฤติ และยังไม่มียางานการระบาดของโรคไหม้ในพื้นที่ (ระดับวิกฤติ คือ 2.25)

การคาดการณ์ในสัปดาห์ ภาคใต้ (ฝั่งตะวันออก) ในช่วงวันที่ 12 - 13 ก.ย. มีฝนฟ้าคะนอง ร้อยละ 30-40 ของพื้นที่ ลมตะวันตกเฉียงใต้ ความเร็ว 15-30 กม./ชม. ส่วนในช่วงวันที่ 14 - 18 ก.ย. มีฝนฟ้าคะนอง ร้อยละ 40-60 ของพื้นที่ กับมีฝนตกหนักบางแห่ง ลมตะวันตกเฉียงใต้ ความเร็ว 15-35 กม./ชม. อุณหภูมิต่ำสุด 23-27 องศาเซลเซียส อุณหภูมิสูงสุด 31-36 องศาเซลเซียส ส่วนภาคใต้ (ฝั่งตะวันตก) ในช่วงวันที่ 12 - 13 ก.ย. มีฝนฟ้าคะนอง ร้อยละ 20-30 ของพื้นที่ ลมตะวันตกเฉียงใต้ ความเร็ว 15-35 กม./ชม. ส่วนในช่วงวันที่ 14 - 18 ก.ย. มีฝนฟ้าคะนอง ร้อยละ 60-80 ของพื้นที่ กับมีฝนตกหนักบางแห่ง ลมตะวันตกเฉียงใต้ ความเร็ว 20-40 กม./ชม. อุณหภูมิต่ำสุด 23-25 องศาเซลเซียส อุณหภูมิสูงสุด 30-35 องศาเซลเซียส

1) **เพลิงกระโดดสีน้ำตาล** จากผลการตรวจนับจำนวนตัวเต็มวัยของเพลิงกระโดดสีน้ำตาลในกับดักแสงไฟ ภายใน 2-3 สัปดาห์ ยังไม่พบจำนวนเพลิงกระโดดสีน้ำตาลที่เกินระดับวิกฤติ ดังนั้น แนวโน้มในการระบาดอาจพบน้อย หรืออาจพบเป็นบางพื้นที่ที่เคยมีการระบาดเป็นประจำ แต่ทั้งนี้ การระบาดอาจขึ้นอยู่กับหลายปัจจัย เช่น สภาพภูมิอากาศ พันธุ์ข้าว การใช้สารกำจัดศัตรูพืช เป็นต้น ซึ่งในพื้นที่ที่มีการปลูกข้าว ควรมีการเฝ้าระวังและติดตามการระบาดของเพลิงกระโดดสีน้ำตาลอย่างสม่ำเสมอ โดยเฉพาะในพื้นที่ที่มีการปลูกข้าวพันธุ์อ่อนแอ เช่น ปทุมธานี 1 เป็นต้น หรือแปลงที่ปลูกข้าวแน่นและใส่ปุ๋ยไนโตรเจนสูง และสังเกตจากการมาเล่นไฟบ้านของเพลิงกระโดดสีน้ำตาล หากพบจำนวนมาก ควรลงสำรวจในนาด้วย

2) **โรคไหม้** สภาพอากาศมีความเหมาะสมกับการเกิดโรค แต่อย่างไรก็ตามควรติดตามการระบาดในพื้นที่ที่มีการปลูกข้าวพันธุ์อ่อนแอ พันธุ์พื้นเมือง โดยเฉพาะแปลงที่ปลูกข้าวแน่นและใส่ปุ๋ยไนโตรเจนสูง

รายงานสถานการณ์ภัยพิบัติด้านการเกษตร วันที่ 12 กันยายน 2562 ศูนย์ติดตามและแก้ไขปัญหาภัยพิบัติด้านการเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ มีรายงานการระบาดของเพลิงกระโดดหลังขาวในพื้นที่ของจังหวัดกาญจนบุรี และแพร่ พื้นที่ระบาดจำนวน 121 ไร่ การระบาดเพิ่มขึ้น 41 ไร่ ส่วนการระบาดของโรคไหม้ข้าว พบพื้นที่ระบาดที่จังหวัดจันทบุรี มุกดาหาร ลำพูน และแพร่ จำนวน 1,035 ไร่ การระบาดเพิ่มขึ้น 700

ไร่ การระบาดของโรคใบสีส้ม พื้นที่ระบาด 1 จังหวัด ได้แก่ จันทบุรี จำนวน 10 ไร่ การระบาดคงที่ 10 ไร่ (ข้อมูล ณ วันที่ 4 กันยายน 2562)

คำแนะนำ

เพลี้ยกระโดดสีน้ำตาล สภาพอากาศในช่วงวันที่ 29 ส.ค. – 1 ก.ย. ประเทศไทยมีฝนตกต่อเนื่อง และมีฝนตกหนักถึงหนักมากบางแห่งบริเวณภาคเหนือ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ภาคกลาง อุณหภูมิอาจไม่เหมาะสมต่อการขยายพันธุ์ของเพลี้ยกระโดดสีน้ำตาล แต่ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับปัจจัยหลายอย่าง เช่น พันธุ์ข้าว การใช้สารเคมีกำจัดศัตรูข้าวของเกษตรกร การปลูกข้าวอย่างต่อเนื่อง เป็นต้น ดังนั้น ควรมีการเฝ้าติดตามการระบาดของเพลี้ยกระโดดสีน้ำตาลอย่างต่อเนื่อง และสำรวจในพื้นที่ที่ปลูกข้าวอย่างสม่ำเสมอ โดยเฉพาะในแปลงที่มีการปลูกข้าวพันธุ์อ่อนแอต่อเพลี้ยกระโดดสีน้ำตาล เช่น พันธุ์ปทุมธานี 1 และพันธุ์พื้นเมือง เป็นต้น แปลงที่ปลูกข้าวแน่นและใส่ปุ๋ยไนโตรเจนในอัตราที่สูงกว่าคำแนะนำ นอกจากนี้ ควรเฝ้าระวังในพื้นที่เสี่ยงและพื้นที่ปลูกข้าวในฤดูกาลใหม่ด้วย โดยเฉพาะในพื้นที่จังหวัดนครสวรรค์ที่พบจำนวนเพลี้ยกระโดดสีน้ำตาลในกับดักแสงไฟเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง และจังหวัดเชียงรายที่พบการระบาดของเพลี้ยกระโดดหลังขาวในสัปดาห์นี้

* ในกรณีที่พบเพลี้ยกระโดดสีน้ำตาลมีปริมาณน้อยกว่า 10 ตัว/กอ หรือยังไม่เกิดการระบาด สามารถใช้เชื้อราชีวเวอเรียควบคุมการระบาด แต่ในกรณีเกิดการระบาด พบเพลี้ยกระโดดสีน้ำตาล ปริมาณ 10 ตัว/กอ หรือมากกว่า ควรปฏิบัติตามคำแนะนำของกรมการข้าวอย่างเคร่งครัด (www.ricethailand.go.th; องค์ความรู้เรื่องข้าว)

สารป้องกันกำจัดแมลงที่สามารถใช้ในการควบคุมการระบาด ให้เลือกใช้ตามอายุของข้าว ได้แก่

- **ข้าวหลังหว่าน ถึงอายุ 40 วัน** พบตัวอ่อนระยะที่ 1-2 จำนวนมากกว่า 5 ตัว/ต้น ให้ใช้สารป้องกันกำจัดแมลง ได้แก่ บูโพรเฟซิน 10% ดับบลิวพี อัตรา 25 กรัมต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ บูโพรเฟซิน/ไอโซโทคาร์บ 5%/20% ดับเบิ้ลยูพี อัตรา 50 กรัมต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ อีโทเฟนพรอกซ์ 10% อีซี อัตรา 20 มิลลิลิตรต่อน้ำ 20 ลิตร โดยเลือกใช้เพียงชนิดใดชนิดหนึ่ง

- **ข้าวอายุ 41-60 วัน** พบตัวอ่อนสีน้ำตาล และตัวเต็มวัยชนิดปักส้น จำนวนมากกว่า 1 ตัว/ต้น ให้ใช้สารป้องกันกำจัดแมลง ได้แก่ อีโทเฟนพรอกซ์ 10% อีซี อัตรา 20 มิลลิลิตรต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ ไดโนทีฟูแรน 10% ดับเบิ้ลยูพี อัตรา 15 กรัมต่อน้ำ 20 ลิตร ไพรมิโทซิน 50% ดับเบิ้ลยูจี อัตรา 10 กรัมต่อน้ำ 20 ลิตร โดยเลือกใช้เพียงชนิดใดชนิดหนึ่ง

- **ข้าวอายุ 61-80 วัน** พบตัวอ่อนสีน้ำตาล และตัวเต็มวัยชนิดปักส้น จำนวนมากกว่า 1 ตัว/ต้น ให้ใช้สารป้องกันกำจัดแมลง ได้แก่ ไพรมิโทซิน 50% ดับเบิ้ลยูจี อัตรา 10 กรัมต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ ไดโนทีฟูแรน 10% ดับเบิ้ลยูพี อัตรา 15 กรัมต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ คาร์โบซัลเฟน 20% อีซี อัตรา 110 มิลลิลิตรต่อน้ำ 20 ลิตร โดยเลือกใช้เพียงชนิดใดชนิดหนึ่ง

ในกรณีที่เกิดการระบาดอย่างรุนแรง หรือพบประชากรของเพลี้ยกระโดดสีน้ำตาลจากกับดักแสงไฟในระดับที่สูงกว่าค่าวิกฤตอย่างมาก (ค่าวิกฤต 50,000 ตัวต่อวัน) สารเคมีป้องกันกำจัดแมลงที่สามารถใช้ในการควบคุมการระบาด คือ สารไพรมิโทซิน 50% ดับเบิ้ลยูจี อัตรา 10 กรัมต่อน้ำ 20 ลิตร (เมื่อพบจำนวนมวนเขี้ยวคูดไข่มาก)

โรคไหม้ สภาพอากาศในสัปดาห์หน้าเหมาะสมกับการระบาดในภาคเหนือ ภาคกลาง และภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ไม่ค่อยเหมาะสมกับการระบาดในภาคใต้ จึงควรสำรวจติดตามในพื้นที่ที่มีการปลูกข้าวพันธุ์

อ่อนแอต่อโรค เช่น พันธุ์ข้าวดอกมะลิ 105 กข15 กข6 ปทุมธานี 1 และพันธุ์พื้นเมืองอื่นๆ โดยเฉพาะแปลงที่ปลูกข้าว
แน่นและใส่ปุ๋ยไนโตรเจนสูง และแปลงนาในพื้นที่ที่สภาพอากาศมีความเสี่ยงในการเกิดโรคสูง

ในกรณีที่พบโรคไหม้มีอาการรุนแรง หรือพบพื้นที่ใบเสียหายจากการเป็นโรคถึง 10 เปอร์เซ็นต์ ในข้าว
ระยะกล้า ถึงแตกกอเต็มที่ และ 5 เปอร์เซ็นต์ ในข้าวระยะตั้งท้อง หรือพบแผลโรคไหม้ที่ใบธง ควรปฏิบัติตาม
คำแนะนำของกรมการข้าวอย่างเคร่งครัดในการควบคุมด้วยสารป้องกันกำจัดโรคพืช เช่น ไอโซโพรโทโอเลน หรือคาร์เบน
ดาซิม หรือไตรไซคลาโซล (ควรใช้เฉพาะในระยะกล้าถึงแตกกอ) ตามอัตราที่ระบุ